

KOLOZSVÁRI FRISS UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: DR. JAKOBI KÁLMÁN.

A tanoncotthonról.

Irta: dr. Széchy Ákos.

Hazánk közgazdasági fejlődésére hathatós befolyást gyakorol iparoságunk nevelése. Ma, midőn az egész nemzet kormányával együttesen arra törekszük, hogy a külföldről beáramló ipari termékek beözönlését önálló vámterület által védelmezzük, akkor kétszeresen fontos az, hogy arra a boldog időre, mikorra kivívtuk az önálló magyar vámterületet, oly iparos osztályt nevelhessünk, amely képes lesz belföldi gyártmányokkal ellátni hazánkat, hogy ne szoruljunk továbbra is a külföldre. Ez az előkészület máris nagyban munkába van véve.

Nemzeti büszkeséggel legyen mondva — mi a magyar iparoságban oly értelmes és értékes embereket nevezhetünk magunkénak, akik a külföld bármely nemzetével bátran kiállják a versenyt. És mégis — fájdalom, jelenlegi iparunk nem áll minden tekintetben a külföldivel egyazon fokon. Ha azt kérdezzük, hogy mi az oka ennek, dacára iparosaink rátermettségének, akkor megtaláljuk a feleletet egy szóban. S ez a bizonyos oldalról jövő nyomás az, hogy iparunk fejlesztését szándékosan elhanyagolták, nem engedtek tért; sőt míg Csehországban és másutt nagy gondnal láttak hozzá az ipar fejlesztéséhez, addig hazánkban a nyomasztó viszonyok folytán egykor volt és magas fokon állott iparunk is lehanyaglott.

De hála a gondviselésnek, a magyar nép öntudatra ébredt; napról napra kitartó buzgósággal igyekszik, hogy a multak mulasztásait kipótolja. Közönségünk is belátja, hogy az iparos életpálya sokkal több függetlenséget és az egyéni tehetségnek sokkal nagyobb tért enged, mint a hivatalnoki pálya. A külföldről bevándorló idegenek is úgy tudják existenciájukat legjobban biztosítani, ha valamiféle ipari foglalkozáshoz kezdenek s a legtöbbször e téren való boldogulása bizonyítja, hogy hazánk az iparos foglalkozásra alkalmas terület. A magyar közép osztály sem idegenkedik már attól, hogy gyermekét ipari pályára adja.

Ez a köztudat indította arra a hazafias gyermekvédő ligát, hogy e ténykedésében a lakosságot elősegítse. A régi elavult iparos képzés helyett modernebb szellemben óhajtják a fiatal iparos ifju életét irányítani; az iparos ifjuban a haza jövődöbéli oszlopát látják, akinek jó iparosnak, művelt embernek kell lennie; aki ügyességével és tudásával egyaránt szolgálja a haza és a saját javát, feladatát. Be kell vonni minél előbb a jobb osztály gyermekeit is az iparos pályákra, hogy az otthon nyert intelligencia folytán annál helytállóbb egyémekre alapíthassuk az iparos Magyarországot.

Ezt a magasztos célt úgy akarjuk elérni, hogy a fiatal iparosokat

gondos hazafias nevelésben részesítve, ellássuk mind azzal, amire szükségük van. Inas otthonokat létesítsünk, amelyben a tanulókat el-látják lakással, jó egészséges táplálékkal és gondoskodnak az ifjak lelki és testi tisztaságáról. Azt akarjuk elérni, hogy az ifju tanoncot ne tekintsék házi szolgának, akinek jó darab ideig a házi durva teendőket kell végeznie s csak hosszabb idei szolgálat után jut abba a helyzetbe, hogy iparát tanulhassa.

Az inasotthon mindezt megadja, mert úgy van tervezve, hogy a beszegődött tanoncot reggel a mester által meghatározandó időben elküldi a műhelybe, ahol dolgozik délig, midőn egy órai pihenőt kap; elmegy az otthonba ebédelni; ennek végeztével vissza megy a mesteréhez és folytatja napi munkáját egészen addig, míg iskolába kell mennie, onnan újból haza megy az otthonba, megkapja rendes vacsoráját és így bevégezte napi teendőjét. Az otthon látja el tehát a fiatal iparos inast lakással, étellel, rendes, tiszta ruhával, hetenkénti fürdővel és a mi fő: *elvonná az olyan környezettől, amely a fiatal tanoncnak nem megfelelő.*

Ily intézményt óhajtunk létesíteni Kolozsvárt. Nem hiszem, hogy mindnyájan ne örömmel hallanák e nemes törekvést, amely az iparos osztály amelése mellett a taggelen magyar iparoság megteremtésével hazánk közgazdasági felvirágzásán dolgozik.

Magyar iskolahajót!

Kolozsvár akciója.

Felirat a miniszterhez.

(Saj. tud.) A Kolozsvári Friss Ujság több ízben megemlékezett arról a hazafias mozgalomról, mely egy magyar iskolahajó megvalósítása érdekében Kolozsvárról megindult. A mozgalom megindító előtti az a cél lebegett, hogy ha sikerülend a magyar iskolahajó mellett országos mozgalmat éleszteni, akkor az országos közvélemény nyomása alatt talán nem halogatja tovább a magyar iskolahajó megvalósítását a kormány sem. A város törvényhatóságának teljes bevonása szükséges ez országos mozgalomhoz és ép ezért a mozgalom vezetői a törvényhatóság közgyűlése elé viszik mozgalmukat, hogy a törvényhatóság vegye át kezükből a további teendőket.

Az e tárgyban tartott értekezleten kimondották, hogy Kolozsvár városa a kereskedelmi miniszterhez intézzen feliratot a magyar iskolahajó érdekében és hogy a kereskedelmi miniszterhez intézett felirat támogatására az összes törvényhatóságok felkéréssenek.

Abban a meggyőződésben, hogy Kolozsvár törvényhatósági bizottsága szívesen fogja magáévé tenni a mozgalom ügyét, az értekezlet

tudvalevően megbizta Széchy Ákos dr. igazgatót a kereskedelmi miniszterhez intézendő felirat meg szerkesztésével is. Széchy Ákos dr. már elkészült a felirattal, mely a közgyűlés jóváhagyása után a következő szövegben fog a kereskedelmi miniszter elé kerülni.

Nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. Miniszter Ur!

Kegyelmes Urunk!

Törvényhatóságunk is foglalkozván a gyermekvédelem ügyével s különös megbeszélése tárgyává tévén, hogy mi módon segítsük a tanköteles kort betöltött, szülői támasz nélkül levő gyermekeket biztos kenyérkereső pályához: arra a meggyőződésre jutottunk, hogy e célt jelentősen elősegítette annak a mozgalomnak sikerhez juttatása, mely a magyar ifjuságnak a tengerészeti pályára való irányítását s ennek megkönnyítésére egy magyar iskolahajó létesítését szorgalmazza.

E tekintetben a mozgalmat a társadalom indította meg, de a mi nézetünk szerint ezt — mai nehéz viszonyaink között — csakis a m. kir. kormány erőteljes és hathatós támogatása vezetheti diadalhoz.

Nem lehet sem célunk, sem feladatunk ezuttal, hogy tengerészetünkben a magyarságnak úgyszólván teljes hiányát bizonyíttassuk s egyben méltassuk azokat a nemzeti és közgazdasági szempontokat, melyek annak megváltoztatásával járnának, mert hiszen azok Nagyméltóságod előtt ismeretesek s jól tudjuk azt is, hogy épen Nagyméltóságod kért a mult 1907. évi VI. t.-cikkben felhatalmazást arra, hogy egy magyar iskolahajó beszerzését és üzemben tartását nagyobb összegű segélyvel biztosíthassa.

Ennek a magyar iskolahajónak minél előbb való beszerzése és üzemben tartása módzatait s a hajónak a magyar gyermekvédelem szolgálatába állítását és ezzel tengerészetünk magyarrá tétele munkájának megkezdését beható részletességgel tárja föl az a kérés, melyet az Országos Gyermekvédő Liga mult évi 4199—1907. szám alatt Nagyméltóságod elé terjesztett.

Az abban foglaltakat törvényhatóságunk is oly annyira fontosnak és meggyőzőnek találja, hogy azokat a maga részéről is támogatni, azok teljesítését kérni, hazafui kötelességének ismeri.

Ezért meggyőződéssel csatlakozván az Országos Gyermekvédő Liga említett (4199—1907. sz.) fölterjesztéséhez, ismételve kérjük Nagyméltóságodat: találja módját annak, hogy a magyar iskolahajó eszméje mielőbb megvalósuljon s így megkezdjük tengerészetünk magyarrá tételét és szegénysorsu ifjaink előtt egy új életpályát megnyitván, mindezekkel szerezzünk a magyar névnek a messze tengereken hírt és dicsőséget.

Az iskolák felirata.

Nemzeti vívmány.

Rendelet Kolozsmegyéhez

(Saját tudósítónktól). Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter Kolozs vármegye közgazgatási bizottságához az iskolák felirataira vonatkozólag a következő körrendeletet intézte:

Az 1907. évi XXVII. t.-c. 17.

§-ának a képviselőházban történt tárgyalása alkalmával az iskolák feliratait illető felszólalás következtében oly értelmű kijelentést tettem, hogy ezen törvényszakasznak végrehajtását akként fogom eszközölni, hogy a nem magyar tanítási nyelvű iskolákon a magyar nyelvű feliraton kívül az iskola előadási nyelvének megfelelő felírás is alkalmazható legyen. Ezen kijelentésem megtétele alkalmával tüzetesen megindokoltam álláspontomat és azt, hogy ezen módosítványt tökéletesen fedi az a gondolat, amely a törvény rendelkezésébe annak szerkesztése alkalmával lefektetett. A módosítványhoz a képviselőház

szavazataival, ezennel értekeztem, hogy a hivatkozott törvényszakasznak azon rendelkezése, mely az iskolák felirataira vonatkozik, akként hajtható végre, hogy minden iskolán, tekintet nélkül a tanítási nyelvre, a törvényben meghatározott szabályszerű magyar felírás legyen és pedig, mint-hogy ezt a törvény rendeli el, első helyen. Azon iskolákon pedig, melyek előadási nyelve nem a magyar nyelv, az iskolafentartó a magyar nyelven kívül az illető iskola előadási nyelvének megfelelő nyelvű, az idézett törvényszakasz rendelkezéseinek teljesen megfelelő feliratot is alkalmazhat, amely természetesen a magyar nyelvű felirat méreteit túl nem haladhatja. Erről a közgazgatási bizottságot az 1907. évi XXVII. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 76.000/907. számú körrendeletem kapcsán szoros miherattas végett értesitem.

Amint ebből látható, az iskolákon is csakugy, mint a kaszárnyákon dualisztikus felírások lesznek. A jövő nemzeti vagy mérsékelt ellenzéki párt ebből méltán csinálhat gravament; talán alaposabbat, mint a csendőrök fekete-sárga kardbojtjából. A csendőrök a közös hadsereg kiegészítő részét képezik, de hogy Magyarország iskolái is Ausztria alá tartoznának, arról eddig nem volt tudomásunk. A koalíciós kormány minisztere azt is megengedheti magának, hogy hivatalból német, szerb, román, tót stb. felírásokat alkalmaztat a magyar iskolákra.

TAVIRAT. TELEFON.

A hárszabályrevizió.

Budapest, februárius 7. (Saj. tud.)

Az a kevés képviselő, ki Budapesten van, rendkívüli érdeklődéssel kíséri most a bécsi híreket. Itt Budapesten egyetlen témája van a politikának: a hárszabályrevizió. Főképp a disszidensek foglaloznak vele, akiknek tudvalevőleg megígérték, hogy a parlamenti szünet alatt összehívják ebben a tárgyban az újabb pártközi konferenciát.

Ennek idejét még nem állapították meg. De újabbán az a hír terjedt el, hogy az intézkedések enyhébbek lesznek, mint a hogy először tervezték. Az új tervezet egyébként a belügyminiszteriumban készült és hir szerint már gróf Andrássy Gyula előtt van.

Wekerle védi Aerenhalt.

A magyar delegációból.

Budapest, febr. 7. (Saját tud.)

A magyar delegáció mai plenaris ülésén kellemetlen meglepetésben volt része a delegátusoknak. A mikor az egész ország közvéleménye lesve várta, hogy milye. elégtételt fogunk kapni a külügyminiszter kiszólásáért, amelylyel az osztrák delegációban azt mondta, hogy „legyenek nyugodtan, mert 1917 után is közös marad a vámterület” — megdöbbentettek a delegátusokat, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök nemcsak, hogy nem utasította vissza Aerenhalt közös külügyminiszter „jóslás”-át, de egyenesen kijelentette, hogy „nagyon örvend azon, hogy a külügyminiszter ilyen korrektül fejezte ki magát” s hogy az, amit a külügyminiszter mondott, „nem olyan borzasztó dolog.”

És a delegátusok, a függetlenség pártjában régen hangos kúncjai, csendben bólintgattak és megtörtén helyeselték Wekerle zavaira. A koalíció büszké lehet erre az „elégtételre”, mely a külügyminisztertől jött ruculcsapás nyomán kelt...

A magyar delegáció mai plenaris ülésén Kmetty Károly kijelentette, hogy azzal a felvilágosítással, melylyel Esterházy Pál gróf külügyi osztályfőnök a külügyminiszternek kormányunkat mélyen érintő elzólását megmagyarázni akarta, ezzel a kínos ügyet elintéztnek em tartja.

Rakovszky Oroszország ázsiai ormány politikáját teszi szóvá.

Wekerle Sándor miniszterelnök lát. merteti ezután álláspontját az Aerenhalt miniszter minapi beszéde gyében. A külügyminiszter be-édében — ugymond — semmilye államjogi sérelmet nem lát, sőt legnagyobb örömmel konstatálja külügyminiszter kifejezéseinek irrektségét, a mikor azt mondta,

hogy „önrendelkezési jogunk a törvényben biztosítva van”. Hogy a külügyminiszter magánvéleménye az, hogy 1917 után sem lesz önálló vámterületünk: ez nem olyan borzasztó dolog. Kéri az ügyet ezzel elintéztnek tekinteni. (Helyeslés.)

Medakovics Bogdán és Szivák Imre felszólalása után az ülés véget ért.

Mandel Pál meghalt.

Budapest, februárius 7. (Saját tud.) Dr. Mandel Pál volt országgyűlési képviselő ma éjjel Budapesten érmegepedésben meghalt. Mandel dr. országsszerte ismert politikus volt, aki évtizedeken át képviselte a nyirbátori kerületet szabadelvű párti programmal. A képviselőség mellett tevékeny közgazdasági munkásságot fejtett ki s ő volt szerzője a csekkről szóló törvényjavaslatnak. A legutóbbi választásoknál kisebbségben maradt s azóta csendes visszavonultságban élt.

Letartóztatott bankigazgatók.

Budapest, februárius 7. (Saj. tud.) A Ferenc- és Józsefvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság vezetőit ma délután letartóztatták. Kardos Lipótot a letartóztatás betegen érte és őt így lakásán őrzik. Kardos Árpád pedig a Schwartzler-féle elmeorvosintézetbe vonult napokkal ezelőtt, de ott megállapították, hogy csak szimulálja az örültséget, ezért őt is letartóztatták.

Királygyilkosság után.

Forrongás Portugáliában.

Budapest, februárius 7. (Saját tud.) A Portugáliából érkező jelentések még mindig nem adnak tiszta kényt az ország állapotáról. A nép úgyiátszik közömbös és türelemmel várja a további fejleményeket, de a politikai körök annál izgatottabbak. A Munds jelentése szerint a látszólagos nyugalom dacára az egész ország forrong, zavargásoktól tartanak és alapos a gyanu, hogy azok a hadsereg és a tengerészlet is részt fog venni. A köztársasági párt részéről emlékeztetnek arra, hogy Ferreira, a jelenlegi miniszterelnök egy zendülés alkalomával, mely két portugál hadihajón kitért, azt az ígérését, hogy a zendülőknek meg fog kegyelmezni, nem tartotta meg.

Ugyane jelentés szerint Portugáliát tényleg a köztársasági párt lázította fel Franco és a király ellen, ezzel szemben azonban a köztársasági párt vezérei elhárítanak a párttól minden felelősséget, hanem azt mondják, hogy a diktatura forralta fellépésével mindaddig a szovvényeket, míg ez a forrponthoz érve a királygyilkosságát előidézte. Egy másik köztársasági vezér kijelentette, hogy a köztársasági pártnak egyáltalán nem célja az, hogy az országnak még több szenvedést szerezzen, hanem békés megoldásra törekszik.

Franco menekülése.

Madridból jelentik: Franco, az elzött portugáliai diktátor tegnap délb n ideérkezett. Franco utközben elhagyta az autómobil, melyen Lisszabonból elutazott és egy közbeső állomáson a postavonatra ült, melylyel tegnap délb Madridba érkezett. Franco a pályaudvarról a de la Pax szállodába hajtatott, hol megparancsolta a személyzetnek, hogy senkit se bocsássanak be hozzá. A szállodát, melyet hirlap-

írók és fényképészek ostrom alá fogtak, a detektívek egész serege őrzí. Franco ma a déli expresszvonattal továbbutazik. Franco, aki a felesége és fia kíséretében érkezett ide, sápadt és kimerült, meglátszik rajta, hogy a legutóbbi napok izgalmai mennyire megviselték. A pályaudvaron Franco megvárta, míg az összes többi utasok kiszállnak és eltávoznak és csak amikor a pályaudvar már egészen üres volt, szállt ki családjával a vonatból. A pályaudvarról Franco számos detektív és rendőr kíséretével ment a szállodába, hol hamis nevet irt be a szálloda könyvébe és hogy interviókra rákényszerítsék, igazi neve alatt a hirlapírók félrevezetésére levelek és táviratokat hagyott hátra. Franco csak a portugál követet fogadta, ki erre a királyi palotába hajtatott.

Lisszabonból jelentik: A szabadbocsájtott republikánus képviselők kijelentik, hogy a merényletletről mitsem tudtak, mert a külviágtól teljesen el voltak zárva. Vasárnap éjjel katonai csapatok fel és alávonulásából arra következtettek, hogy felkelés törí ki és most gyűrük azt le.

A Gaulois jelentése szerint Franco a merénylet előtt táviratot intézett Maura spanyol miniszterelnökhöz, amelyben kijelenti, hogy forradalomtól tart, melynek Spanyolországra is hatása lesz. Azt kérí tehát, hajlandó volna-e Spanyolország közbelépni az esetben, ha a portugál királyi család élete veszélyben forog.

Egy örült rémtette.

Fiume, februárius 7. (Saját tud.) A Virginia osztrák Lloyd-gőzösön ma, a gőzösnek a kikötőbe való megérkezésekor egy Zacconi nevű olasz utas megérett. Revolveréből több lövést tett az utasokra. Egyik utas meghalt. Többen súlyosan megsebesültek. A dühöngőt csak nagy nehezen tudták ártalmatlanná tenni.

Vissza Amerikából.

Pusztulnak a hazatérők.

Fiume, februárius 7. (Saját tud.) A Karmania gőzös 1907 visszavándorlóival tegnap este 7 órakor Fiuméba érkezett. Az éjjelt a nyilt tengeren töltötte és reggel két gőzös segítségével a Ferenc Szalvator-rakparton kikötött. Január 27-én meghalt Konrád György háromhetes gyermek, kit a vízbe dobtak. Febr. 5-én a hajón meghaltak Pless József és Pogen István munkások, kiket Fiumében fognak eltemetni. Kohn Margit, Kopeld György és More Julianna utközben megörltek. Őt visszavándorlót ingyen szállítottak haza. A Karmania hajó 200 vándorlóval holnap újra New Yorkba indul.

NAPLÓ.

Adakozzunk!

Általános az elkeseredés, hogy az elmúlt napok kedvezőtlen időjárása miatt az influenza városunk társadalmának minden rétegét meglátogatta. A magas paloták parkettes termeitől kezdve eljutott a szegény házak elhagyott rejtekeibe. Gondot okoz a fényes paloták urainak és parkettes szobák lakóinak, de többszörösen nehezedik a szegényre, ki két keze folytonos munkájára van utalva.

Mily nyomasztóan sujtja ez a szegény családapát, ki emiatt nem tudja családjá részére a mindennapi kenyeret megkeresni s mennyire elszomorító az özvegy anyára nézve, ki magára hagyatva beteg gyermekeit kell ápolgassa.

Az ingyen kenyér és fakiosztó bizottság gondos körültekintéssel igyekszik első sorban a legérdemesebbeket rögtöni segélyben észesíteni, arra törekszik, hogy némileg pótolja az ágyba került családapa elvesztett keresetét és töröljön le legláob egy-egy könyccseppet az aggódó özvegy szemeiről.

Pénztára kiapadt s így rövid időn belül kénytelen lesz működését beszüntetni s magára hagyja segítség nélkül az elhagyott özvegyeket és árvákat.

Kéréssel fordulunk tehát a város közönségéhez és minden egyes polgárához, hogy a farsangi szórakozások és mulatságok közepette ne feledkezzenek el a szegényekről, kiknek táncterme az agyagos kunyhó, melyhez a zenét a réseken behatóló sivltó téli szél kellemetlen akordjai szolgáltatják.

Terített asztalainkról adjunk egy falatot a szegényeknek is, mert az a darabocská kenyér, az a néhány fillér, melyet hiányérzet nélkül részözér adhatunk, meghozza gyűmölcsét.

Pénzbeli adományokat elfogad Kolozsvár sz. kir. város polgármesteri hivatala és dr. Jeszenszky Gyula árvaszéki ünlök, az ingyen kenyér és fakiosztó bizottság pénztárnoka.

* Hóziatar Kolozsvárt. Még azok a bizonyos „legöregebb emberek” is alig emlékeznek olyan hóziatarra, aminő tegnap délelőtt dühöngött Kolozsvárt. Az ég elborult s a sűrű tömegben hulló hópelyheket az erős északi szél kegyetlenül kergette ideoda, ugy, hogy az utcán való járás majdnem lehetetlenné vált. A cégtáblák, utcai sátrak csak amugy repültek el helyeikről s nem egy ember részesült abban a szerencsében, hogy egy ilyen repülő tárgy fejbevágtá. Délb csillapodott valamennyire a zivatar dühöngése, de a szélfúvás egész nap szakadatlanul tartott. A nagy zivatar miatt a vidékre szóló telefonbeszélgetések sokat szenvedtek, a vonatok is kisebb-nagyobb késéssel robogtak be az állomásra, mert a Kolozsvár-

Költözők, házasulandók és butorozott szobák kiadásával foglalkozók különös figyelmébe ajánlom

dúsan felszerelt

BUTORRAKTÁROMAT,

hol minden kivitelű fa, vas, réz és kárpitozott butorok legújányosabb árban szerezhetők be ugy készpénzért, mint előnyös — heti, vagy havi, vagy 1/1. évi részletfizetési feltételek mellett. — Teljes tisztelettel

PETERFFY MÓR, butor és lakásberendezési cikkek áruházában
Kolozsvár, Szentegyház-u. 6. (Státus palota.)

tól távolabb eső vidékeknek is kizutott a hízivatarból.

* Az új nyári szinkör. A „Kolozsvári Friss Újság” részletesen ismertette dr. Janovics Jenő igazgatónak a szinkör választmány elé terjesztett azon tervét, mely Kolozsvár számára új, monumentális nyári szinkör építését helyezi kilátásba. A tervek szerint ez a vidék legnagyobb és legdíszesebb arenája lesz. Négyszáz emberrel több fog elférni benne, mint az új nagy téli színházban. Janovics igazgató előterjesztése szerint az új szinkör 200,000 koronára kerülne. Az építéshez felveendő kölcsön amortizációjának felét az állam, másik felét maga Janovics dr. fogja fedezni. A városra tehát semmiféle teher nem fog az építkezésből háramlani. Az igazgató előterjesztését a szinkör választmány felterjesztette a kultuszminiszteriumhoz. Molnár Viktor államtitkár hosszas beható tanácskozásokat folytatott az új nyári szinkör tárgyában a napokban Janovics igazgatóval. A konferencia eredményeként néhány nap múlva dönteni fog a kormány a nyári szinkör ügyében. Miután alapos kilátás van rá, hogy a közoktatásiügyi kormány döntése kedvező lesz, már tavasszal hozzákezdenek az építéshez. Az új nyári szinkör, a mellett, hogy a közönség kényelme és a modern színházépítési követelmények tekintetében semmi kívánni valót nem fog hátra hagyni — egyik legszebb, legmonumentálisabb épülete lesz Kolozsvárnak.

* A kolozsvári tanoncotthon. Az országos gyermekvédő liga kolozsvári szervezete tudvalevően vasárnap délelőtti alakult meg Mártonffy Márton budapesti kiküldött jelenlétében. A liga alapszabályai értelmében a megalakulásról szóló jegyzőkönyvet fel kell terjeszteni a budapesti központonhoz s míg ottan a jóváhagyás le nem érkezik, addig a fiók egyesület nem kezdheti meg működését. A kolozsvári szervezet egyik titkára, dr. Széchy Akos igazgató már a napokban felterjesztette a megalakulás jegyzőkönyvét Budapestre, honnan néhány nap múlva valószínűleg megérkezik a tudomásulvétel. Ezután a bizottság nyomban hozzá fog a Kolozsvárt létesítendő tanoncotthon előkészítéséhez. Első teendőjük az lesz, hogy érintkezésbe fognak lépni a várossal a tanoncotthon helyiségeül kiszemelt Monostori-úton levő régi honvédkaszárnya átengedése tárgyában. E helyen jelenleg a városi fiú árvaház van elhelyezve s a liga a helyiséggel együtt hajlandó átvenni a városi árvákat is, nemcsak a jelenlegieket, hanem az ezután jövőket is. A város ezzel a helyiségátengedéssel ugyyszólván semmi anyagi támogatást nem nyújt a tanoncotthonnak, mert az a helyiség továbbra is az árvaház számára használtatót volna, — sőt még nyer a város ez átengedéssel, mert a fiú árvaházat kivesszük a gondjai közül. A tanoncotthonnak ez a helyisége csak ideiglenes lesz, mert ha a ligának a módja engedi, új, modern helyiséget épít. Így remélhető, hogy a város anyagilag is segíteni fogja a tanoncotthont.

* Csaló ügynök. Hermanu E. kolozsvári varrógépkereskedőnél volt alkalmazva Márton Jakab ügynök, ki meglepő sikereket ért el a varrógépek eladására körül. A cégnek ez a tevékeny működés nagy öröme szolgált s csak akkor tűnt fel gyanusnak a dolog, mikor a Márton által bejelentett vevők nem fizettek

s a felszólításra azt felelték, hogy ők nem kapták meg a megrendelt varrógépet. A vizsgálatnál aztán kitért, hogy Márton a varrógépet nem szállította el a rendelőknek, hanem eladta másoknak s a pénzt elsikkasztotta. A Hermann-cég erre a felfedezésre ügyvédje útján feljelentést tett Márton ellen, ki közben megugrott és pedig valószínűleg külföldre. Az ügyvéd erre a kir. ügyészséghez fordult Márton letartóztatása iránt. A kir. ügyészség megkereste dr. Gócs Jenő vizsgálóbíró a letartóztatás elrendelése tárgyában s Gócs Jenő vizsgálóbíró el is rendelte Márton országos körözését.

x Állandó szép sikert hoz a közkedvelt felolvasó-este az Uránuszínházban. Közönségünk felfogva ez ismeretterjesztő esték fontosságát, állandóan zsufolásig megtölti a tágas színházat. A legközelebbi felolvasó-est hétfőn és kedden lesz. Ma az újonnan érkezett újdonságok kerülnek bemutatásra, melyek ezideig még sehol sem voltak láthatók. Gyönyörű színezés és a tárgy érdekessége tekintetében fölülmul minden eddigit.

AZ ELSŐ KOLozSVÁRI VILLAMOS SZINHÁZ
áthelyez- **Mátyás király-tér 26.** szám tetett:
hol **Apolló-Színház** címen **!! megnyílt. !!**
Mindennap nagy előadást tart!

Ünnep- és vasánapi d. u. 3 órától, hétköznap, este 6 órától 10 óráig.
Műsor
február 8, 9, 10 és 11 ére.

Atlanti oceán. Igen érdekes, természet utáni kő.
Elszakadt nadrág. Igen komikus
A juhok. Látványosság.
Megzavart fürdés. Komikus.
Fauszt. Színezett olasz operából.
A kis néma leány. Dráma az életből.
Gyöngyhalászat a vörös tenger partján. Igen érdekes gyönyörű látványosság vízi tündérekkel.

APOLLÓ-SZINHÁZ Sehol nem látott mai újdonsága. ujdonság.
A gyöngyhalász. Perlenfischer.

Selim halász alszik a nap hevében a Vörös-tenger partján. A feje egy nagy moha párnán nyugszik. Egyszerre csak lassu, édes ének űti meg füleit és megjelenik egy vénusz szépségű nő a hullámon, egy kis szigeten, melyet szívárvány kerít. Az asszony csalogatja és vonza a halászt ellenállhatatlanul. Selim egész hévvel a hullámok közé veti magát és leuszik a tenger fenekére az óriási halak, csodás növények között, míg egy kristály barlangba ér, ahol szíriának különféle játékokat űznek. Egy nagy csiga után kap, de barátjai megmentik és elmenekül e borzasztó helyről. Egy kagylóban fényes gyöngyöket talál. A vízi tündér védelme alatt a felszínre száll, haza siet és megmutatja feleségének a ragyogó gyöngyöket. A vízi tündér követi a lakásába és varázspálcájával gyöngypalotává változtatja a kis házikót. Ezen kívül még 5 újdonság jön műsorára.

Színház — Művészet.

Heti műsor:
Szombat d. u.: Liliomfi. (Ifjúsági előadás. Leszállított helyárrakkal. Előadó: dr. Kiss Ernő.)
Szombat este: Lammermoori Lucia. (P. Halász Adél vendégjátéka. Bérlét 121. sz. A.)

(Váradai Miklós örökös tagsága.)
A szinkör választmány, Janovics igazgató előterjesztésére — tudvalevően — feliratot intézett a közoktatásiügyi kormányhoz aziránt, hogy Várad Miklóst, a színház régi érdemes tagját a kolozsvári Nemzeti Színház örökös tagjává nevezze ki. A felterjesztés ügyében Janovics igazgató tegnapelőtt hosszas konferált Molnár Viktor államtitkárrel és e tanácskozás eredményeként néhány nap múlva kedvező elintézését fog nyerni Várad Miklós örökös tagsága.

REGÉNY.

A haldokló titka.

— Angol regény. —

(Folytatás.)

28

— Mindenesetre önre nézve az rendkívüli különbséget tenne, mr. Poge.

— Én nem mondom, hogy így lesz, de oly állású férfi, mint én vagyok, nem maradhat nő nélkül. Szerelmes nem vagyok, mert ha az volnék, már százszor is megházódhattam volna, de eddig nem találtam megamhoz valót. Tapasztalatlan leányok nem tetszenek nekem, semmihez sem értenek. Én tökéletesen kész nő akarok hazahozni, mert időm nincsen, hogy még oktassam. Őzvegy, ki tanéveit kiállta, az nekem való! És ilyen Raggles Borbála. Fiatál, vagyonos. Ne gondolja, hogy szerelmes vagyok, de ha az megtörténnék, Raggles Borbála lenne az, kibe bele tudnék szeretni.

— Eszembe sem jutott, hogy mrs. Raggles ismét férjhez menne.

— Valami csodálatos dolog lenne ez?

— Nem épen és hiszi, hogy ön?
— Az igazat megvallva, de még egy pohárral iszunk — és készülteket tett mr. Poge, hogy még egy pohár punschot készít.

— Köszönöm. Nem merek többet inni. — Fejem nincsen hozzászokva, mint az öné. — De előbb valamit akart mondani.

(Folytatjuk.)

Lapkiadó:

Ujhelyi M. és Társa.

218 -1908. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Kolozsvár városi kir. járásbiróságnak 1907. évi Sp. III. 1940/4. számú végzése következtében Náthán Salamon ügyvéd által képviselt dr. Náthán Mór javára Rubos Árpád ellen 262 kor. s jár. erejéig 1908. évi január hó 16 én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1433 koronára becsült következő ingóságok u. m.: butorok és egyéb nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbiróság 1908 ik év V. 64/3. számú végzése folytán 262 kor. tökekövetelés, ennek 1907. évi július hó 3 napjától járó 5% kamatai egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 83 kor. 70 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, Hosszu-utca 31 sz. alatt leendő eszközésre 1908. évi február hó 12-ik napjának délután 3 órája határidőül kitű-

zetik és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1908. évi január hó 30 napján.

Dupschek Ignác,
kir. b.r. végrehajtó

Szőlőoltványok

szokván/ minőségben 22 csemege, 28 borfajban, háromféle fajtisza aia-nyon I. oszt. 180 kor. 1000 drbonként II. oszt. kis szépség hibával 90 kor. 1000 darabonként.

Készlet 419000 oltvány.
250000 vadgyökeres, Portalis, Solonis, Rup, Monticola, Aramon, Rup, Gansin 1. és 2. szám.

Kérjen árjegyzéket

„Vállalati szőlőtelep“
Billéd, Torontál megye.

Hatóságilag engedélyezett

Végeladás.

Üzletfelhagyás miatt az összes áruk olesón lesznek elárusítva:

Stein S. és Tsa.

gyermekruha-üzletében

Mátyás király-tér 1. sz.

Apró hirdetések.

(Előre fizetendő.)

Sör lefejtés és dugaszolásban, ugyszintén sörös-palack-mosásban ügyes és gyakorlott munkás vagy munkásnő keresztek. Cim a kiadóhívataiban. 386

Egy hold területen fekvő szép kilátású villa kiadó, esetleg eladó. Az épület áll: 3 szoba, konyha, istálló, kocsiszin és még több kisebb fa-épületből a Bréttübe. Bővebbet a kiadóban. 387

Egy tanuló felvétetik Kasztnér József és Társa borkereskedésében Széchenyitér. 392

A legmodernebb

Smokking és Frak

öltönyök

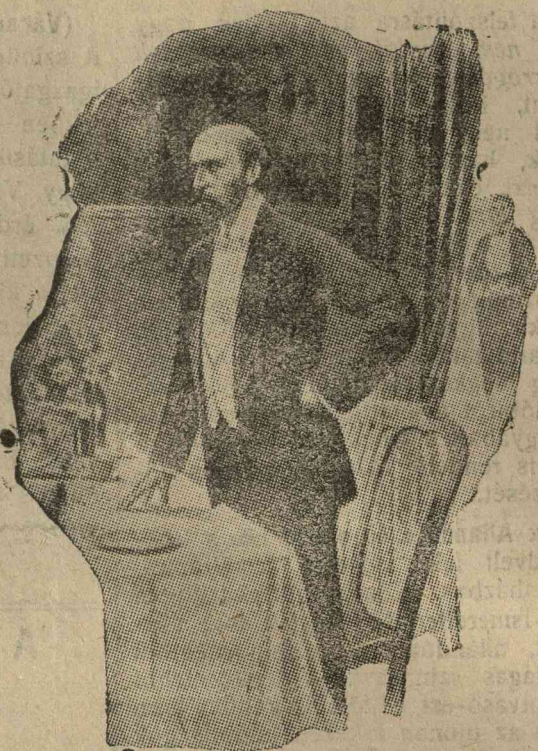
és fehér béli-mellények

Neumann M.

cégnél

cs. és kir. udvari szállító

Mátyás király-tér 14. szám.

A takarékos
háziasszony

Rumot és Liköröket

jól és olcsón készíthet
hideg úton az általa
összeállított és kipróbált

Kompozíciókkal

== ELŐÁLLÍTÁSA: ==
gyors, tiszta és olcsó!

Burger Frigyes

gyógyáru- és illatszertára
== KOLOZSVÁR. ==

Modern, finom, izléses

levélpapíros

újdonosságok.

Elegáns, szép dobozokban és diszborítékokban

minden színárnyalatban
legkülönbözőbb alakokban

olcsó, szabott árakban

kaphatók:

UJHELYI és BOROS

papíros és
írószerkereskedésében

Weselényi Miklós-utca 13.

Nagy választék képes levelező-lapokban és ajándéknak alkalmas disz emlékkönyvekben, valamint irodai berendezések, üzleti könyvek a legolcsóbb és legfinomabb

minőségben állandóan raktáron vannak

Névjegyek a leggyorsabban és legizlésebben
olcsó árakon.

Iskolai szerek raktára.